

VE DEMOKRASİ, VE ÖRGÜTLENME, VE HEKİMLER...

Dr. Kadir Dadan*

94 HAZİRAN'INDA GENEL DURUM:

İstanbul/Ataköy/Marina, yanyana dizilmiş bar ve diskotekler, hepsinde canlı müzik var. En çok çalınan parça Tarkan'dan "Hepsi Senin mi?". Tika balsa dolu içleri genç insanlarla. Devlet tahvili, borsa, Dolar konuşuluyor. Köpeği ile gezmek moda. Kimse kimsenin umrunda değil, dünya'ya yakın bu ülkenin diğer köşesinden inanılmaz uzak bir yığın insan...

Şanlıurfa/Ceylanpınar; Çocuk Felci'nden insanlar ölmesin, sakat kalmasın diye, bir avuç insan büyük çaba sarf ediyorlar. Birecik Yatılı İlköğretim Okulu'nda Tifo Salgını? Şanlıurfa susuz, su şebekesi bozuk. Yaz kurak geçeceğe benzer. "Acaba yine Koleraya çıkar mı?" endişesi!

Diyarbakır/Güneydoğu, köylemiş bir kent, müt-hiş bir göç var, bir odada 10 kişi kalıyor. Her Allah'ın günü bir kaç faili meçhul cinayet. Su yok, yiyecek yok, güvenlik yok; ölümler, ölümler, ölümler...

Ülkede zengin-yoksul, işveren-ücretli, Türk-Kürt, laik-şeriatçı gibi sosyal, ekonomik ve kültürel kutuplaşmaların yaşandığı, tarifi mümkün olmayan bir belirsizlik ortamı hakim. Birarada kardeşçe yaşamak yerine, birbirine karşı yaşamak prim görüyor.

Bu belirsizlik ortamından iyiye ya da kötüye gidecek yolları çizmek, bu belirsizlik ortamının içinde yaşayan bu ülke insanlarının elinde.

TTB VE HEKİMLER:

Bu genelden özele inecek olursak, hekimler de toplumun diğer katmanlarının etkilendiği gibi bu belirsizlik ortamından son derece kötü etkilenmektedirler.

Ekonomik bir yitimin yanısıra, deontolojiden uzaklaşma, toplumun gözünde statü kaybı, sosyal yasıntı, özellikle pratisyen hekimlerde işlevsizlik ve mesleğe karşı hayal kırıklığı yaşama sonucu, hekimler bir kimlik bunalımının içine düşmüş bulunmak-

tadırlar. Bundan daha elem verici olarak, hekimlerin bir çoğu, bu kimlik bunalımından kurtulmanın tek yolunu, daha fazla emek sarf ederek ve zaman zaman kişiliklerinden ödün vererek de olsa, daha fazla ekonomik girdi sağlamakta görmektedirler.

TTB ise zaman zaman çalışma şartları ile ilgili çıkışlar yapsa da, çalışmalarını işyeri hekimliği, tuzizm hekimliği kursları gibi amacı hizmet kalitesini artırmak da olsa, sonucu ekonomik girdiyi artırmak olan çalışmalar üzerinde yoğunlaştırarak, hekimler arasında rekabet ve çıkar çatışmasına katkıda bulunmaktadır. Hatta bu kurslardan elde edilen gelirler, üye aidatlarından elde edilen geliri ikiye katlamakta, örgüt kendi içinde bir tümörü büyütüp beraberinde bir çok ağrıyı da bünyesine sokmaktadır.

Aslında TTB de hekimler gibi bir kimlik bunalımı yaşamaktadır. Her şeyden önce örgütün temelini oluşturan 6023 sayılı yasa, değişen şartların çok gerisinde kalmakta, büyüyen TTB'nin üstünde dar bir elbise olarak durmaktadır. İçerdiği birçok antidemokratik hüküm, örgüt içinde ideolojik renkliliği kısıtlamakta, düşünce ve programların geliştirilmesi yavaş olmakta, örgütün ürettiği programlar zaman zaman taban tarafından benimsenmemektedir. Hekimler ise TTB'ye, hep bir şeyler isteyen, ama bir türlü bir şeyler beceremeyen bir örgüt gözüyle bakmaktadırlar. Nispeten doğru bir söz de olsa, bu sözü doğuran sebeplerin başında, hekimlerin TTB'ye aktif katılımının son derece düşük olması gelmektedir.

Bunların yanısıra son senelerde, kamu çalışanlarının sendikalaşması süreciyle, örgüt bir diğer sorunla, sendikal isteklerle karşı karşıya kalmıştır. Ekim 1993 eylemi sürecinde ve sonrasında hekimlerin çoğu özlük hakları mücadelesinde, işkolu sendikalarını değil, TTB örgütlenmesini desteklemiştir.

Ancak hemen belirtmek gerekir ki, TTB'nin şu anki yapısı bir sendikal mücadele için uygun değildir. 6023 sayılı yasa ve örgüt içi ideolojik renkliliğin olmaması sendikal mücadelenin TTB içine girmesinin önünde iki büyük engel olarak durmaktadır.

* Şanlıurfa Tabip Odası Genel Yönetmeni,
SSK Şanlıurfa Hastanesi.

Buna rağmen TTB Ekim 1993 eylemliği sırasında resmen sendikal bir mücadele yürütmüştür. Ancak yasal yetkisi olmadığı için muhatap bile kabul edilmemiştir.

Hekimler Ekim 1993 sürecinde sendikal bir mücadele için hazır olduklarını ne kadar gösterdilerse, işkolu sendikalarına üye olmayarak bu konudaki tercihlerini de o kadar açık göstermişlerdir. Kısmen idari ve adli baskılardan kaynaklanan bu durum, aslında hekimler arasındaki seçkin fikirlerin ve sendika istemine yabancılaşmış bir göstergesidir.

Hekim sendikası düşüncesi ise hekimler arasında rağbet görmesine rağmen, gerek Anayasal olanaksızlıktan, gerekse mevcut örgütlenmeyi baltalayacağından dolayı, odalar ve konsey nezdinde (Adana Tabip Odası hariç) prim toplamamıştır.

SONUÇ :

Bu genel çerçeve içinde hekim örgütlenmesi, belirsizlik ortamını her birimiyle yaşamaktadır. Gelişen bu noktada TTB (Odalar ve Konsey) özlük haklarını, işyeri hekimliğini, turizm, spor, okul he-

kimliğini bir yana bırakarak, tüm gücünü örgütün yeni çizgilerini belirlemek üzerine yoğunlaştırmalıdır. Ve buna "Eczacıların yasası şu sıraya kondu, hekimlerin ki acaba nereye konur" demeden, hemen başlamalıdır.

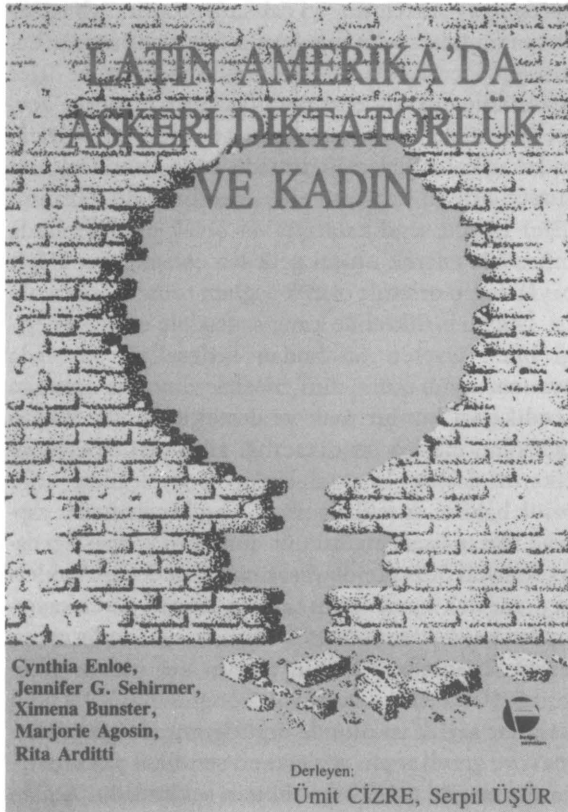
Bu yeni çizginin içinde, sendikal çalışmaların yürütülebileceği, atama tayin terfilerde söz ve oy sahibi olan, özel sektör üstünde tam denetim hakkına sahip, sivil toplumun sağlıktaki temsilcisi olacak, özerk ve demokratik bir örgüt yapısı savunulmalıdır.

Her ne kadar hekimlerin çoğu ücretli çalışıyor olsa da, sokaktaki insandan Başbakan'ına kadar toplumun büyük bir kesimi, hekimi hâlâ muayenehanesinde çalan, çırpın insanlar olarak görmektedir.

Hekimler artık ekonomik çıkar için değil onurlu ve iyi bir hekimlik ortamı için yürümelidirler.

Artık onurlu hekimlik her şeyin önüne geçmelidir.

Dostlukla.

PLAZA DE MAYO ANNELERİ ("MADRES"): ARJANTİN

"13 Nisan 1977 günü Buenos Aires'in merkezindeki Plaza de Mayo'da, cunta genel merkezine yalnızca 100 m. uzaklıkta, çocukları kaybolmuş on dört anne, ilk kez bir yürüyüş düzenlediler. Morglarda, mezarlıklarda, devlet dairelerinde, silahlı kuvvetlerin özel kütüphanelerinde sürekli çocuklarını arayan ve "oğlum biriyle kaçtı", "kızım terörist arkadaşları tarafından öldürüldü" türü ıgneleyici cevaplar dışında bir şey elde edemeyen bu kadınları ortak kaderleri birleştirmişti. Sonunda bir gün, o zaman çoktan altmışlarında olan Azucena De Vicenti öbür onüne dönerken, "olmamız gereken yer burası değil, Plaza de Mayo. Günün birinde sayımız kabarcıklaşınca Casa Rosada'ya, Başkanla gidip kayıp çocuklarımızı ona sormalıyız" dediği anda ilk çekirdek anne örgütü oluşmuştu."

KAYIP VE GÖZALTINDA TUTULANLARIN YAKINLARI GRUBU (AGRUPACION): ŞİLİ

"Kayıp ve Gözaltında Tutulanların Yakınları Grubu, 1974 yılının sonlarına doğru yirmi üyeye işe koyuldu. O zamana kadar bu insanlar, hristiyan eğilimli "Şili'de Barış İçin Dayanışma Komitesi"nin desteğiyle kayıp yakınlarını arayan bireylerdi - Pro-Paz Komitesi ya da COPACHI diye bilinen bu komite, darbeden üç hafta sonra 6 Ekim 1973'de kurulmuştu. - Agrupacion'un üye sayısı Mart'a gelindiğinde 75, Haziran'da 270 ve 1975 yılının sonuna doğru 323 olmuştu."

OĞUL, BABA, EŞ VE ERKEK KARDEŞLERİMİZİN ORTAYA ÇIKARILMASI İÇİN ORTAK DESTEK GRUBU ("GAM") : GUATEMALA

"GAM, otuz yıllık bir devlet terörü geçmişi olan ve son yirmi yılda, Latin Amerika'da en çok sayıda insanın kayıplarına karıştığı (38.000 olduğu sanılıyor) bir ortamın ürünü. Guatemala, hükümet politikalarına karşı örgütlenmiş az sayıda yurttaş gurubu sayılmazsa, içinde hiçbir insan hakları izleme örgütü barındırmayan dünya yüzündeki az sayıda ülkelerden biridir. Guatemala bu konuda öncü olmasına karşın, GAM bu yöntemle karşı direnen örgütlerin sonucusu, ancak bu ülkede yaşamını sürdürebilen tek ve ilk insan hakları örgütü örneği olarak 1970 sonlarında ve 1980'lerde kurulabilirdi."

45000